

Alicante? A'li balle!

Autor: Núria Cadenes

Data de publicació: 25-04-2021

Van modificar mapes i documents per esborrar Xàtiva del món i dir-ne això altre, del tros de terra on havia estat: Nueva Colonia de San Felipe. Article de la Núria Cadenes al diari digital Vilaweb del 15 d'abril del 2021.

És aquesta malaltissa obsessió per esborrar-nos. Malaltissa, entenguem-nos, pel mal que fa i pel mal que denota, no pas perquè no respongui a una pràctica conscient i del tot premeditada. Els topònims ens parlen de la barreja de petjades que ara som, fins i tot poden assenyalar-nos possibilitats de futur, i això, quan hi ha un projecte o una pràctica de poder o poderet colonial en dansa, és una cosa que s'ha de controlar molt de prop. Tan de prop que els controlats en sentin, al clatell, l'alè pudent. La bafarada.

Potser l'exemple més punyent d'aquesta pràctica sinistra (o un dels més punyents; en qüestions d'imperialisme és millor curar-se en salut i no posar-s'hi categòrica, que la realitat se supera a ella mateixa en models esglaiadors) és el de Xàtiva. La ciutat devastada per la venjativa borbonalla, i que malgrat la venjativa borbonalla manté avui el nom que la lliga amb l'origen iber i amb la resistència posterior també, ben a punt va arribar de veure's reduïda al no-res pel rancor que li tenia el malanat Felip V. Perquè després d'assetjar-la dues vegades, de fer-la rendir amb la defecció dels aliats anglesos, de cremar-la tota criminalment i de deportar-ne els habitants fins a Castella, aquell personatge de folia que un dia es declarava gripau i com a tal saltava raucant pel seu palau, i l'endemà bramava que tenia el cap buit i que el sentia a punt de caure-li del cos (quina fi espantosa que va tenir, deixeu-m'ho dir de passada, tot cobert i consumit de merda), aquell personatge demencial, deia, va ordenar d'eliminar del món el record i l'existència de la ciutat que tan aferrissadament se li havia resistit. "L'obstinada rebel·lia amb què fins als termes de la desesperació" els veïns de Xàtiva havien plantat cara a l'assalt borbònic era, per a aquell rei de la borumballa, causa d'extermini. I la manera d'aconseguir-ho, un cop incendiada i buida i feta enderrocar la ciutat, va ser, precisament, eliminar-ne el nom.

Felipe.

I van modificar mapes i documents per esborrar Xàtiva del món i dir-ne això altre, del tros de terra on ella havia estat. Felip V havia manat “enderrocar-la per a extingir-ne la memòria, tal com es va executar, per a càstig de la seva obstinació i escarment per als qui intentessin seguir el seu mateix error”.

Per a extingir-ne la memòria.

Els mots són seus, del maleït Felip V, en traducció simultània.

Vet aquí sempre la mare dels ous: extingir-ne la memòria. I cada vegada que algun displicent o perdonavides surt amb la cantarella que no n'hi ha per a tant o que quin cansament o que què importa si en diuen Elx o Elche, Benidorm o Beniduerme, Sant Boi o San Baudilio, convé recordar el fons de l'obsessió que mou cadascuna de les maniobres amb què ens grapegen a consciència la toponímia. Sigui deixant-hi la pixarradeta, com els gossos que marquen territori, i afegint alguna lletra al nom que ja tenia (aquell no poder suportar Calp sense enganxar-hi una e o Castelló sense una n o Vic sense una h), sigui trabucant-ho tot i inventant-se Jávea o Ibiza, el propòsit és idèntic a l'odi foll que es va voler inventar la ignominiosa Nueva Colonia de San Felipe: esborrar i substituir.

Colonia.

Per tant, cada vegada que algú digui que tot això són bagatel·les simbòliques (com si els símbols, val a dir, no fossin cosa important per a aquests animalets socials que som els humans), podem pensar i argüir i recordar (o recordar-nos, també, com a ira i fortalesa) la llòbrega San Felipe. I la intenció que directament s'hi declarava.

O podem també, fins i tot, evocar l'humor punxós amb què la gent del sud es defensa de l'investida. Tant més bèstia, potser, com més al sud. Des que ho vaig sentir, ara fa deu mil anys, que indefectiblement em torna a la memòria cada vegada que veig un cartellet amb la infausta substitució toponímica, i és un bell antídote contra la normalització de la barrabassada: que diu que uns madrilenys s'havien perdut per no sé quina carretera, i que van trobar un llaurador que tornava del tros, i que li van dir que on parava Alicante i que ell els va respondre que aquesta li faltava, que “A'li cante i a'li balle, home, a'li balle!”

Tra-tra!

Núria Cadenes

<https://www.vilaweb.cat/noticies/alicante-ali-balle/>